

DECIZIE

16 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în următoarea componență :

Președintele ședinței, judecătorul – Svetlana Filincova,

judecătorii – Ala Cobăneanu, Galina Stratulat, Iurie Bejenaru, Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „CET-Nord”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „CET-Nord” împotriva lui Mardari Iosif, Mardari Evdochia, Osoianu Anastasia, intervenient accesoriu Mardari Vlada cu privire la încasarea datoriei pentru pierderile normative de energie termică și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 25 februarie 2021, prin care a fost admis apelul declarant de Mardari Iosif, casată hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Central din 09 iulie 2020 și s-a emis o hotărâre nouă de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 15 aprilie 2019, S.A. „CET-Nord” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Mardari Iosif, Mardari Evdochia, Osoianu Anastasia, intervenient accesoriu Mardari Vlada solicitând încasarea sumei de 3297 lei cu titlu de datoriei pentru pierderile normative de energie termică 270 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, apartamentul nr. X situat în mun. Bălți, str. XXX, care aparține cu drept de proprietate lui Mardari Iosif, Mardari Evdochia, Osoianu Anastasia și Mardari Vlada a fost deconectat integral de la sistemul centralizat de energie termică la 09 octombrie 2006, conform actului nr.3/3380.

Potrivit informației cu privire la calculul pentru pierderile normative de energie termică și achitarea lor, pe parcursul perioadei 01 octombrie 2016-30 septembrie 2018 s-a format o datorie în sumă de 3297 lei pentru pierderile normative de energie termică.

Conform actului din 28 martie 2016 privind elementele constructive ale blocului, tăvile de energie termică trec prin următoarele locuri de uz comun: cerdac, scările blocului, ușa scărilor, precum și prin apartamentul pâraților.

Ca temei de drept reclamantul a invocat prevederile Legii serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402-XV din 24.10.2002, prevederile Codului civil, precum și Hotărârea Guvernului RM nr. 191 din 19.02.2002, și Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a 2 serviciilor locative, comunale și ne comunale pentru

fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiilor deconectării acestora de la sistemele de încălzire și alimentare cu apă.

Prin hotărârea Judecătorei Bălți, sediul Central din 09 iulie 2020 acțiunea s-a admis integral.

S-a încasat în mod solidar de la Mardari Iosif, Mardari Evdochia, Osoianu Anastasia în beneficiul S.A. „CET-Nord” suma de 3297 lei, cu titlu de datorie pentru energia termică și suma de 270,00 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată pentru taxa de stat, în total suma de 3567 lei.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 14 iulie 2020, Mardari Iosif, a declarat apel solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii Judecătorei Bălți, sediul Central din 09 iulie 2020, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii ca nefondată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 25 februarie 2021 s-a admis apelul declarat de Mardari Iosif.

S-a casat hotărârea Judecătorei Bălți, sediul Central din 09 iulie 2020, și s-a emis o hotărâre nouă prin care:

Cererea de chemare în judecată înaintată de S.A. „CET-Nord” împotriva lui Mardari Iosif, Mardari Evdochia, Osoianu Anastasia, intervenient accesoriu Mardari Vlada cu privire la încasarea datoriei pentru pierderile normative de energie termică și cheltuielilor de judecată, s-a respins ca neîntemeiată.

La 12 aprilie 2021, S.A. „CET-Nord” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 25 februarie 2021 solicitând, admiterea recursului, casarea deciziei și menținerea hotărârii Judecătorei Bălți, sediul Central din 09 iulie 2020.

În motivare, a indicat că concluziile instanței de apel sunt incorecte, rezultate din aplicarea greșită și interpretarea eronată a normelor de drept material aplicabile la caz, precum și aprecierea incorectă a probelor prezentate, iar soluția instanței de apel nu conține o argumentare clară.

Plata pentru energia termică pentru perioada 01 octombrie 2016-30 septembrie 2018 a fost calculată în temeiul Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și ne comunale pentru fondul locativ contorizarea apartamentelor și condițiile decontării/recontării acestora de al sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin hotărârea Guvernului nr.191 din 19 februarie 2002.

Calculul respectiv reprezintă pierderi normative de energie termică ce revine apartamentului intimaților, ca urmare a decontării apartamentului de la încălzirea centralizată.

Deconectarea integrală a apartamentului de la sistemul central de încălzire, nu afectează relațiile de furnizare a energiei termice prin țevile de tranzit a magistrelor termice și astfel nu eliberează intimații de la plata pierderilor normative.

Instanța de apel a dat o apreciere eronată situației din speță, iar erorile comise au dus la atingerea drepturilor fundamentale în raport cu activitatea furnizorului de energie termică.

Prin interpretarea eronată a legii instanța de apel a încălcat principiul legalității, având ca deziderat prioritar, aplicarea corectă și uniformă a normelor de drept de către instanța de judecată, respectarea legii de către toți participanții la proces și

persoanele care contribuie la înfăptuirea justiției în cadrul examinării și soluționării cauzelor civile.

Instanța de apel a tars o concluzie eronată precum că, la materialele cauzei lipsesc probe precum că înaintarea spre plată a sumei de 3297 lei este determinată de existența pierderilor normative de energie termică, deoarece reclamantul a prezentat calculele pentru energia termică și achitarea lor pentru perioada 01.10.2016-30.09.2019.

Totodată, calculele respective au fost recunoscute legale și prin decizia Curții de Apel Bălți din 09 iulie 2019, prin care a fost stabilită legalitatea calculării și înaintării spre plată a energiei termice, pentru perioada 2016-2017.

Astfel, soluția primei instanței este una corectă, iar soluția instanței de apel nu conține o apreciere convingătoare a motivelor invocate în apel.

În opinia recurentului instanța de apel la emiterea deciziei nu a invocat motive plauzibile în poziția sa de admitere și a emis decizia cu încălcarea normele de drept material și procedural, precum și a apreciat cauza în mod arbitrar, iar erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Ca temei de drept a recursului, recurentul a invocat prevederile art.432 alin.(2) lit. c) din Codul de procedură civilă.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța menționează că dispozitivul deciziei Curții de Apel Bălți a fost pronunțat la 25 februarie 2021.

Conform art.434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cererea de recurs a fost depusă la 12 aprilie 2021, respectiv în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 27 aprilie 2021, Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimaților copia recursului, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii, corespondența fiind recepționată la 06 mai 2021, potrivit avizelor de recepție (f.d.16-17 Vol. II).

La 28 mai 2021, Iosif Mardari a depus referință menționând că, instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a constatat și aplicat corect cadrul legal și astfel a pledat pentru respingerea recursului.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 02 iunie 2021, recursul declarat de S.A. „CET-Nord” a fost declarat admisibil.

Potrivit art. 441 din Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă reglementează că, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate

în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Conform art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

În temeiul art. 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Examinând motivele recursului, legislația aplicabilă în speță și situația de fapt, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și urmează a fi admis din următoarele considerente.

Din materialele dosarului se reține că, apartamentul nr. X situat în mun. Bălți, str. XXX, aparține cu drept de proprietate lui Mardari Iosif, Mardari Evdochia, Osoianu Anastasia și Mardari Vlada în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr.7084 din 07 august 2013 (f.d.7 Vol. I).

La 09 octombrie 2006, imobilul respectiv a fost deconectat de la sistemul centralizat de energie termică, fapt atestat de actul de decontare de la fila dosarului 15.

Potrivit pct.17 al Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă plățile pentru serviciile locative, comunale și necomunale se percep de la proprietarii, chiriașii și locatarii caselor individuale, apartamentelor/ încăperilor locuibile în cămine și încăperilor nelocuibile din bloc conform contractelor, în baza conturilor (bonurilor) lunare respective pentru fiecare tip de serviciu, eliberat de furnizori, gestionari sau prestatorii de servicii.

Totodată, Anexa nr.7, pct.8 și 8¹ al Regulamentului stabilește că, în cazul deconectării integrale a apartamentului (încăperii locuibile în cămine) de la sistemul centralizat de încălzire, consumatorul va achita plata pentru încălzire în mărime de 10% din costul energiei termice calculate pentru un metru pătrat al apartamentului (încăperii locuibile în cămine), luând în considerație existența pierderilor normative de energie termică în încăperile tehnice (etaje tehnice și subsoluri) care mențin în stare funcțională sistemele inginerești de alimentare cu apă și de canalizare în perioada rece, necesitatea încălzirii locurilor de uz comun și imposibilitatea deconectării coloanelor de încălzire tranzitorii.

Plata în mărime de 10%, stabilită în alineatul unu din prezentul punct, va fi distribuită în aceeași perioadă de încălzire, în mod obligatoriu, de către gestionarul fondului de locuințe sau furnizor, la reducerea plăților pentru consumatorii conectați la sistemul centralizat de alimentare cu căldură, conform calculului efectuat și semnat de către gestionar și furnizor, în cazul contractelor încheiate de furnizor cu gestionar, sau furnizor și consumator, în cazul contractelor încheiate direct de furnizor cu consumator.

În cazul deconectării integrale deja efectuate a apartamentului (încăperii locuibile în cămine) de la sistemul centralizat de încălzire, cu instalarea altei surse de

încălzire pentru întreținerea temperaturii constante în încăpere la un nivel de cel puțin +18°C, consumatorul va achita plata pentru încălzire în mărime de:

10%, începând cu 1 octombrie 2011;

15%, începând cu 1 octombrie 2012;

20 %, începând cu 1 octombrie 2013;

10%, începând cu 1 iunie 2016

din costul energiei termice calculate pentru un metru pătrat al apartamentului (încăperii locuibile în cămine).

Plata stabilită în alineatul unu din prezentul punct va fi distribuită în aceeași perioadă de încălzire, în mod obligatoriu, de către gestionarul fondului de locuințe sau furnizor la reducerea plăților pentru consumatorii conectați la sistemul centralizat de alimentare cu căldură, conform calculului efectuat și semnat de către gestionar și furnizor, în cazul contractelor încheiate de furnizor cu gestionar, sau furnizor și consumator, în cazul contractelor încheiate direct de furnizor cu consumator.

Deci, prin Hotărârea Guvernului nr.191 din 19 februarie 2002, prin care s-a aprobat Regulamentul menționat supra, s-a stabilit clar obligația fiecărui proprietar din condominiu de a achita cotele de contribuție la cheltuielile asociației de proprietari, calculate pentru fiecare proprietar din condominiu.

La caz, așa cum apartamentul nr. X situat în mun. Bălți, str. XXX a fost deconectat de la rețeaua centralizată de alimentare cu energie termică, S.A. „Cet-NORD” în mod legal a calculat proprietarilor 10% din costul energiei termice pentru un metru pătrat al apartamentului, ceea ce reprezintă pierderi normative a energiei termice.

Prin Actul de cercetare a stării tehnice și a regimului de funcționare a sistemului de aprovizionare cu energie termică din 28 martie 2016, s-a constatat că, imobilul situat în mun. Bălți, str. XXX, este o clădire cu 4 etaje, care este conectată la rețeaua termică centralizată de livrarea a gazelor naturale, care funcționează și trece prin locurile de folosință, precum țevile tranzitorii din scara blocului și țevi de tranzit din apartament.

Așadar, pentru imobilul pe care pârâții îl dețin în proprietate în blocul situat în mun. Bălți, str. XXX, aceștia au obligația de a achita pierderile normative calculate de S.A. „Cet-NORD”.

Or, obligația de a achita aceste plăți este prevăzută în mod imperativ de lege și reglementată de un ansamblu normativ complex, constituind totodată și o normă de conviețuire socială și astfel, pârâții trebuie să își îndeplinească obligațiile legale în calitate de proprietari.

Mai mult ca atât conform dispoziției art. 25 alin. (1) Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402-XV din 24.10.2002 persoanele fizice și juridice care beneficiază de servicii publice de gospodărie comunală sunt obligate să achite contravaloarea serviciilor prestate, conform facturilor primite, în termenul prevăzut de contractul încheiat între operator și consumator.

În speță, există un raport contractual de prestări servicii, care a fost încheiat între furnizorul serviciilor și beneficiar.

Potrivit calculelor efectuate de S.A. „Cet-NORD” în perioada 01.10.2016-30.09.2018, ultima a avut pierderi normative a energiei termice în sumă de 3297 lei din motivul debransării apartamentului nr. X situat în mun. Bălți, str. XXX, de la rețeaua centralizată de livrarea a gazelor naturale.

Din actele prezentate se reține că, apartamentul este tranzitat de coloane de alimentare cu energie termică, și locul de uz comun a blocului cerdac, la fel este tranzitat de țevile de alimentare cu energie termică, fiind astfel asigurată menținerea unei temperaturi mai ridicate în perioada rece a anului, atât a locurilor de uz comun, cât și a infrastructurii tehnice.

Colegiul reține că, din calcul prezentat reiese cu claritate modul de plată pentru serviciul prestat în funcție de suprafața acestuia și numărul de zile încălzite, prețul 1 Gcal și coeficientul repartizării energiei termice la m².

Art. 14 alin. (2) din Legea condominiului în fondul locativ nr.913- XIV din 30.03.2000, stabilite că, proprietarii/chiriașii locuințelor din condominiu achită serviciile comunale și alte servicii utilizate în conformitate cu legislația și cu actele normative în vigoare.

Prin urmare, prima instanță corect a admis acțiunea înaintată de S.A. „Cet-NORD” și a dispus încasarea datoriei.

Or, calculele efectuate de S.A. „Cet-NORD” sunt efectuate în corespundere cu prevederile Anexa nr.7, pct.8 și 8¹ al Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă plățile pentru serviciile locative, comunale și necomunale.

Art. 5 din Legea condominiului în fondul locativ nr.913- XIV din 30.03.2000, reglementează că, proprietatea comună în condominiu include toate părțile proprietății aflate în folosință comună: terenul pe care este construit blocul (blocurile), zidurile, acoperișul, terasele, coșurile de fum, casele scărilor, holurile, subsolurile, pivnițele și etajele tehnice, tubulaturile de gunoi, ascensoarele, utilajul și sistemele inginerești din interiorul sau exteriorul locuințelor (încăperilor), care deservesc mai multe locuințe (încăperi), terenurile aferente în hotarele stabilite cu elemente de înverzire, alte obiecte destinate deservirii proprietății imobiliare a condominiului.

Deci, magistralele termice sunt parte componentă a clădirii cu destinație comună prin urmare, traversarea acestora prin subsolul blocului și prin apartament, generează apariția raportului obligațional de achitare a plăților pentru serviciile prestate de furnizor.

Totodată, art. 12 alin. (5) și (6) al Legii menționate supra stabilește că, nefolosirea de către proprietar a locuinței (încăperii) sau refuzul de a folosi proprietatea comună nu constituie temei pentru a-l elibera, integral sau parțial, de cheltuielile comune pentru întreținerea și reparația proprietății comune în condominiu.

Proprietarii sunt obligați să utilizeze locuințele și proprietatea comună numai conform destinației.

În consecință, cum sumele ce rezultă din listele depuse la dosar (f.d.18-31) reprezintă calculul pierderilor normative a energiei termice, acestea pot fi impuse spre plată proprietarilor apartamentului nr. X din mun. Bălți, str. XX, deoarece sunt prevăzute de lege.

În temeiul art. 858 alin. (1) și (2) Cod civil temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

La caz, intimații au obligația de achitare a sumei de 3297 lei, ceea ce constituie plata pentru încălzire în mărime de 10% din costul energiei termice calculate pentru un metru pătrat al apartamentului, pentru perioada 01 octombrie 2016-30 septembrie 2018.

În acest context, decizia instanței de apel este lipsită de temei legal și emisă cu interpretarea eronată a legii, art. 432 alin. (2) lit. c) din Codul de procedură civilă.

Însă, analizând argumentele instanței de fond, Colegiul reține că acestea sunt judicioase, fiind rezultatul unei corecte aplicări și interpretări a dispozițiilor legale, aplicabile speței.

Luând în considerație cele constatate supra, Colegiul Civil Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, consideră că, recursul depus de Societatea pe Acțiuni „CET-Nord”, urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârea instanței de fond.

În conformitate cu art. 445 alin.1 lit. f) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „CET-Nord”.

Se casează decizia Curții de Apel Bălți din 25 februarie 2021 și se menține hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Central din 09 iulie 2020, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „CET-Nord” împotriva lui Mardari Iosif, Mardari Evdochia, Osoianu Anastasia, intervenient accesoriu Mardari Vlada cu privire la încasarea datoriei pentru pierderile normative de energie termică.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Svetlana Filincova

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari